

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001186

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-04-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ від 26.06.2025 №1410

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пашкуда Максим Олександрович

2. MAKSYM PASHKUDA

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4625-8624

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 051 «Економіка»

Дата захисту: 05-06-2025

Спеціальність за освітою: Економіка

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8260

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.81.45

Тема дисертації:

1. Ціноутворення на електропостачальних підприємствах в умовах лібералізації ринку
2. Pricing at electricity supplying enterprises in the conditions of market liberalization

Реферат:

1. Дисертація є комплексним дослідженням теоретичних, методичних та практичних аспектів ціноутворення на електропостачальних підприємствах в умовах лібералізації ринку електроенергії. Актуальність теми дослідження обумовлена трансформаційними процесами на ринку електроенергії України, що передбачають перехід до конкурентної моделі функціонування. Це зумовлює необхідність розробки ефективних підходів до формування ціни на електроенергію, які б враховували специфіку діяльності електропостачальних підприємств та їхню роль у ринковому середовищі. Метою дослідження є обґрунтування теоретичних засад, організаційних та методичних положень ціноутворення на електропостачальних підприємствах, а також розробка рекомендацій щодо його вдосконалення в умовах лібералізації ринку електричної енергії. На основі аналізу світового та вітчизняного досвіду визначено сутність і зміст ціноутворення на електроенергію, розкрито особливості формування ціни в умовах лібералізованого ринку та систематизовано чинники, що впливають на її динаміку. Сформульовано авторське визначення ціноутворення в умовах лібералізації ринку, яке враховує специфіку електричної енергії як товару та кон'юнктуру ринку електричної енергії, яка склалась

в поточний проміжок часу. Наукова новизна одержаних результатів полягає у розробці методичного підходу до ціноутворення на електропостачальних підприємствах, що враховує їхню приналежність до певної групи (електропостачальник за вільними цінами, постачальник універсальних послуг, постачальник «останньої надії»). Удосконалено систематизацію методів ціноутворення відповідно до специфіки діяльності електропостачальних підприємств, що дозволяє підвищити ефективність визначення ціни на електроенергію. Визначено науково-методичні підходи до класифікації методів ціноутворення та доцільність їх використання на електропостачальних підприємствах виходячи зі специфіки їх роботи. Сформовано структуру етапів процесу ціноутворення, що включає аналіз бази споживання електроенергії, прогнозування індивідуального профілю споживача та розробку альтернативних стратегій закупівлі, що дозволяє оцінити відповідність ціни ринковим умовам. Запропоновано організаційно-методичний підхід до контролю формування ціни, що включає етапізацію процесу, структурну трансформацію підприємства та сприяє оптимізації бізнес-процесів, підвищенню конкурентоспроможності, розширенню ринків збуту й зниженню вартості електроенергії для кінцевого споживача. Розроблено методичний підхід до розрахунку ціни на електроенергію, який дозволяє споживачам прогнозувати рівень витрат, а також підхід до формування інформаційного забезпечення ціноутворення, що враховує структурні особливості ринку та фактори впливу. Набули подальшого розвитку структуризація етапів еволюції ринку електроенергії (формування передумов, структурна перебудова, інституційне становлення, модернізація, лібералізація), механізм функціонування ліберального ринку через деталізацію його сегментів, систематизація факторів впливу на ціноутворення та методичні підходи до прогнозування цін. Запропоновані в роботі підходи дозволяють підвищити ефективність ціноутворення на електропостачальних підприємствах, знизити стратегічні цінові ризики, покращити фінансову стійкість суб'єктів ринку та забезпечити справедливе формування цін для кінцевих споживачів.

2. The dissertation is a comprehensive study of theoretical, methodological and practical aspects of pricing at electricity supply enterprises in the conditions of liberalization of the electricity market. The relevance of the research topic is due to the transformation processes in the electricity market of Ukraine, which involve the transition to a competitive model of functioning. This necessitates the development of effective approaches to the formation of electricity prices, which would take into account the specifics of the activities of electricity supply enterprises and their role in the market environment. The purpose of the study is to substantiate the theoretical foundations, organizational and methodological provisions of pricing at electricity supply enterprises, as well as to develop recommendations for its improvement in the conditions of liberalization of the electricity market. Based on the analysis of global and domestic experience, the essence and content of electricity pricing are determined, the features of price formation in the conditions of a liberalized market are revealed, and the factors that influence its dynamics are systematized. The author's definition of pricing in the conditions of market liberalization is formulated, which takes into account the specifics of electricity as a commodity and the current situation in the electricity market. The scientific novelty of the results obtained lies in the development of a methodological approach to pricing at electricity supply enterprises, which takes into account their belonging to a certain group (electricity supplier at free prices, universal service provider, supplier of "last resort"). The systematization of pricing methods has been improved in accordance with the specifics of the activities of electricity supply enterprises, which allows increasing the efficiency of determining the price of electricity. Scientific and methodological approaches to the classification of pricing methods and the feasibility of their use at electricity supply enterprises based on the specifics of their work have been determined. A structuring of the stages of the pricing process has been formed, which includes an analysis of the electricity consumption base, forecasting the individual consumer profile and developing alternative procurement strategies, which allows assessing the compliance of the price with market conditions. An organizational and methodological approach to price formation control has been proposed, which includes phasing the process, structural transformation of the enterprise and contributes to the optimization of business processes, increasing competitiveness, expanding sales markets and reducing the cost of electricity for the end consumer. A methodological approach to calculating the price of electricity has been developed, which allows consumers to predict the level of costs, as well as an

approach to forming information support for pricing, which takes into account the structural features of the market and influencing factors. The structuring of the stages of the evolution of the electricity market (formation of prerequisites, structural restructuring, institutional formation, modernization, liberalization), the mechanism of the functioning of the liberal market through the detailing of its segments, systematization of factors influencing pricing and methodological approaches to price forecasting have been further developed. The approaches proposed in the paper allow to increase the efficiency of pricing at electricity supply enterprises, reduce strategic price risks, improve the financial stability of market entities, and ensure fair pricing for end consumers.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Pashkuda Maksym, Blakyta Hanna, Barabash Nataliia, Pashkuda Tetiana, Vavdiichyk Iryna. PRICE FORMATION CRITERIA FOR ELECTRICITY SUPPLY COMPANIES IN THE CONDITIONS OF MARKET LIBERALIZATION. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. 5 (46), 2022. P. 161–170. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.46.2022.3821> (Scopus, Web of Science)
- 2. Пашкуда М.О., Блакита Г.В. Сутнісна характеристика ціноутворення на електропостачальних підприємствах. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. Випуск № 3(40) 2023. С. 67–70. DOI: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.40-10>
- 3. Пашкуда М.О. Аналіз методів ціноутворення та особливостей їх застосування на електропостачальних підприємствах. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент. Випуск № 56, 2023. С. 17–22. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-2675/2023-56-3>
- 4. Пашкуда М.О. Ціноутворення в умовах функціонування ліберальної моделі ринку електричної енергії. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія: Економічна. Випуск 1, 2024. С. 67–74. DOI: <https://doi.org/10.32782/2311-844X/2024-1-10>
- 5. Пашкуда М.О. Фактори впливу на ціноутворення електропостачальних підприємств / Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». Випуск 50, 2024. С. 41–47. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2024-50-6>
- 6. Пашкуда М.О. Методологічні підходи до формування ціни на вітчизняних електропостачальних підприємствах. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Випуск 52. 2024. С. 132–135. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2024-52-21>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U114388 0122U200663 0124U001631

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Блакита Ганна Владиславівна
2. Hanna Blakuta

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4848-9912

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фесенко Валерія Валеріївна
2. Valeriia Fesenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0317-0895

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Університет митної справи та фінансів

Код за ЄДРПОУ: 39568620

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 2/4, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мискін Юрій Ігоревич
2. Yuriy Myskin

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8160-3262

Додаткова інформація:**Повне найменування юридичної особи:** Державний податковий університет**Код за ЄДРПОУ:** 44550814**Місцезнаходження:** вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство фінансів України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Король Світлана Яківна

2. Svitlana Korol

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.09**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-0958-8720**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державний торговельно-економічний університет**Код за ЄДРПОУ:** 44470624**Місцезнаходження:** вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Мельник Тетяна Миколаївна

2. Tetiana Melnyk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-3839-6018**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державний торговельно-економічний університет**Код за ЄДРПОУ:** 44470624**Місцезнаходження:** вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:**

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Фоміна Олена Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Фоміна Олена Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Пашкуда Максим Олександрович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна